

PROJECT WORK

Paper Code:- EDU-HC-6026

Education(Major)

TOPIC :

A STUDY ON THE USE OF SOCIAL MEDIA IN EDUCATION AMONG
THE STUDENTS OF VILLAGE AREAS OF NALBARI DISTRICT

SUPERVISOR

Kannaki Bora

Assistant Professor

EDUCATION DEPARTMENT

Submitted By

Name:Namita Devi

Roll No:-UA-211-193-0193

Registration No:-21086504

EDUCATION DEPARTMENT

MAHENDRA NARAYAN CHOUDHURY BALIKA

MAHAVIDYALAYA, NALBARI

2024/06/24
(External)

সূচীপত্র

বিষয়

পৃষ্ঠা নং

1. সারাংশ (Abstract)	1
2. অধ্যায়-১ (chapter-1)	২-৭
(a) আবেদন (Introduction)	
(b) উদ্দেশ্য (Objective)	
(c) প্রয়োজনীয়তা আৰু গুৰুত্ব (Need and important)	
(d) ক্ষেত্র অধ্যয়ন (Area of study)	
3. অধ্যায়-২ (chapter-2)	৪-১০
(a) আনুসংগিক সাহিত্যৰ পর্যালোচনা (Review of Related literature)	
4. অধ্যায়-৩ (chapter-3)	11-13
(a) পদ্ধতি (Methodology and procedure)	
(b) ব্যবহৃত সঁজুলি (Tool used)	
(c) তথ্য সংগ্রহ পদ্ধতি (Data collection method)	

<u>বিষয়</u>	<u>পৃষ্ঠা নং</u>
৫. অধ্যায়-৪ (chapter-4)	14-29
(a) বিশ্লেষণ-আব বাক্যা (Analysis and interpretation)	
(b) ফলাফল (Result)	
৬. অধ্যায়-৫ (chapter-5)	30-32
a) শৈক্ষিক অর্থনয়, পৰামর্শ (Educational Implications, suggestions)	
৭. সাঙ্গবনি (conclusion)	33
৪. সন্দর্ভ (Reference)	34
৩. পৰিষিষ্টে (Appendix)	35

সাৰাংশ
(Abstract)

গৱেষণা কৰা প্ৰকল্পটোৰ নাম হৈছে "বৰ্তমান যুগত শিক্ষাৰ্থীৰ শিক্ষাত সামাজিক স্বাৰ্থৰ ব্যৱহাৰ। বৰ্তমান সময়ত এই বিষয়টো সময়ৰ লগত মাপ মোৰা এটা বিষয়। সামাজিক স্বাৰ্থৰ দ্বাৰা শিক্ষাৰ্থীয়ে শুৰুত্বপূৰ্ণ তথ্য লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে যাৰ বাবে তেওঁলোকৰ শিক্ষা সহজে হৈ পৰিছে। এই প্ৰকল্পটোৰ গৱেষণা কৰাৰ মোৰ বৰ্চদেশ্য হৈছে শিক্ষাৰ্থীৰ শিক্ষাত সামাজিক স্বাৰ্থৰ কেনেকুৱা প্ৰভাৱ পেলাইছে? অৰ্থাৎ শিক্ষাৰ্থীয়ে শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত সামাজিক স্বাৰ্থৰ ব্যৱহাৰ কেনেকুৱা? এই গৱেষণাটো কৰোঁতে প্ৰথমে ৪৫/NO ৰ এখন প্ৰশ্নাৱলী কৰায় কুমন গাওঁ বাছি লৈ তাৰ মুঠ ২০ জন শিক্ষাৰ্থীক এই প্ৰশ্নাৱলীৰ প্ৰশ্নসমূহ সোধা হৈছে। এই ক্ষেত্ৰত সামাজিক পদ্ধতি ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে। এই গৱেষণাটোৰ দ্বাৰা পোৱা গৈছে যে শিক্ষাৰ্থীয়ে শিক্ষাত সামাজিক স্বাৰ্থৰ ব্যৱহাৰ কৰি বহুতমিনি বৰ্চকৃত হৈছে। কিন্তু কিছুমান শিক্ষাৰ্থীয়ে এতিয়াও সামাজিক স্বাৰ্থৰ ব্যৱহাৰ সন্ধৰ্কে মেনদৰে জনা হোৱা নাই। সেয়ে শিক্ষাৰ দ্বাৰা তেওঁলোকক এই সন্ধৰ্কে জনাত সহায় কৰিব লাগে।

অধ্যায়-১

বৰ্তমান যুগত শিক্ষাৰ্থীৰ শিক্ষাত
সামাজিক মাধ্যমৰ ব্যৱহাৰ সম্বন্ধে
বনবাৰী জিলাৰ গাওঁ অঞ্চলৰ
এক বিদ্যুত অধ্যয়ন

আবহুতি :- সামাজিক মাধ্যম হৈছে ইণ্টাৰনেটভিত্তিক যোগাযোগৰ এক ধৰণ। সামাজিক মাধ্যম স্নেটফৰ্মসমূহে ব্যৱহাৰকাৰীসকলক কথন-বতৰা পাৰিবলৈ, তথ্য-শেখ-বতৰা কৰিবলৈ আৰু কেবল কষ্টেই তৈয়াৰ কৰিবলৈ অনুমতি দিয়ে। বৰ্তমান যুগত আমি ডাঙিৰলৈ পাওঁ যে বহু শিক্ষানুষ্ঠানে শিক্ষাৰ্থীৰ জীৱন ব্লেত কৰাৰ বাবে social media আৰু সামাজিক মাধ্যমৰ বিকাশক নিজেৰ ব্যৱহাৰত আপ জুৰাই লৈছে।

সামাজিক মাধ্যম আমাৰ জীৱনৰ এক অপূৰণীয় অংগ হৈ পৰিছে। ইয়াৰ দ্বাৰা এটাৰ লগতে ই এক অপৰিহাৰ্য জ্ঞানস্বৰূপ। অধিকাংশ ফেনসাঁওৰনৰ স্ততে সামাজিক মাধ্যমক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বাবে হাইলাইট সঁচুলি হিচাপে গন্য কৰা হয়। সামাজিক মাধ্যমে শিক্ষাৰ্থীৰ শিক্ষন পন্থত প্ৰভাৱ পেলাইছে কিন্তু বৰ্তমান পৰিস্থিতিৰ প্ৰেক্ষাপটত সামাজিক মাধ্যমে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ওপৰত ইতিবাচক প্ৰভাৱ পেলায়। আমি সকলোৰে জানো যে এজন ছাত্ৰৰ জীৱনত মানপ্ৰসূ যোগাযোগে ওৰফুৰ্ত পূৰ্ণ ছেমিক পালন কৰে। যদি সঠিক যোগাযোগ সহজ হয় তেন্তে শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত শিক্ষাৰ্থী আৰু শিক্ষকে উমেৰে বাবে কঠিন হ'ব। শিক্ষাত সামাজিক মাধ্যমৰ ব্যৱহাৰ সকলোকে অধিক মূল্যবান তথ্য লাভ কৰাত সহায় কৰে।

আৰু শিক্ষন গ্ৰোট আৰু শিক্ষা প্ৰতিষ্ঠানৰ সৈতে সংযোগ
 স্থাপন কৰে। সামাজিক মাৰ্ঘ্যৰ ফেৰিমতে শিক্ষণীয়ে
 যিকোনো প্ৰকাৰে লগাছ কৰিব পাৰে আৰু বিভিন্ন ছ'চিয়েল
 মিডিয়া নেটৱৰ্কিং ফ্ৰেন্ডেলৰ ফেৰিমতে সন্দেশ; প্ৰশ্নৰ ওপৰত
 কথা পাতিব পাৰে। বেৰ' ডিজিক- সংবাদ মাৰ্ঘ্যৰ- ফেৰিমতে
 ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে নিজে দক্ষতা দেখুৱাব পাৰে আৰু বাস্তৱ
 নিজেৰে প্ৰকাশ কৰিব পাৰে। সামাজিক-মাৰ্ঘ্যে শিক্ষণীয়ে
 Assignment কৰিবলৈ, online মোডে ফেৰিমতে-তথ্য
 সংগ্ৰহ কৰিবলৈ অনুমতি দি তেওঁলোকৰ প্ৰদৰ্শন বৈশিষ্ট্য
 সহায় কৰে। কিছুমান সামাজিক-মাৰ্ঘ্য যেনে ফেচবুক,
 হোৱাটছপ, জা ৭০০ ইত্যাদি আদি বিভিন্ন শিক্ষণীয়
 গ্ৰোটত যোগান কৰি মানসম্মত তথ্য লৈ কৰিব পাৰে।
 সামাজিক-মাৰ্ঘ্যত সন্দেশ-নকৰাকৈয়ে তথ্যগত
 পাৰ পাৰি। ছ'চিয়েল মিডিয়া-স্বৰ্গে ফ্ৰেন্ডেল
 ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰি। শিক্ষণীয়ে তেওঁলোকৰ
 শিক্ষণীয়-সকলে তেওঁলোকৰ শিক্ষণীয়-
 সন্দেশ-দেখিব পাৰে। সন্দেশ-দেখিব
 পাৰে ইত্যাদি, ফেচবুক, ইনষ্টাগ্ৰামত। লানিং
 মোডেলীয়ে
 কলেজীয়া ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সৈতে ফেচবুক, শুভল
 প্ৰাপ, আৰু ইত্যাদিৰ দৰে সামাজিক-মাৰ্ঘ্য
 নেটৱৰ্ক ফেৰিমতে
 যোগান কৰিব পাৰে। কলেজীয়া-ছাত্ৰ-ছাত্ৰী
 সকলে অনায়াসে
 পঢ়া-শুনা আৰু লিখা-বিষয় হৈ
 পাৰে সেয়া সত্য। কিন্তু

সামাজিক মাধ্যমে online কেবছৰ গন অনুদান দিহে
 যিবোৰ কলেজীয়া ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে পাৰ্বলৈ অধিক আগ্ৰহী।
 অনলাইন বাৰ্তা, স্মৃতি, বাৰ্তা, প্ৰবন্ধ আৰু ই-বুকো পাৰি
 পৰাকৈ অসীম পৰিমাণৰ বিষয়বস্তু প্ৰদান কৰে। সামাজিক
 মাধ্যমে বিষয়বস্তু প্ৰেভোগ্য আৰু আকৰ্ষণীয়ভাৱে শ্বেয়াৰ
 কৰাৰ অতিৰিক্ত সহায়না প্ৰদান কৰে।

উদ্দেশ্য

- (1) শিক্ষাত সামাজিক মাধ্যম ব্যৱহাৰ কৰা- শিক্ষাৰ্থীৰ সংখ্যা
 হেনা।
- (2) শিক্ষাত সামাজিক মাধ্যমৰ ব্যৱহাৰে পেলোৱা-ধনাত্মক আৰু
 ঋণাত্মক প্ৰভাৱ।
- (3) সামাজিক মাধ্যমৰ ব্যৱহাৰৰ ক্ষেত্ৰে- নলবাৰী গাওঁ অঞ্চলৰ
 শিক্ষাৰ্থীৰ সন্মোহণৰ অৰ্থন।

প্ৰমোদনীয়তা আৰু শুৰু

বৰ্তমান সময়ত শিক্ষাৰ্থীৰ শিক্ষাত সামাজিক মাধ্যমৰ প্ৰমোদনীয়তা
 অধিক। সামাজিক মাধ্যমে শিক্ষাৰ্থীৰ শিক্ষাত বহুতমিনি সহায় কৰিছে।
 যাৰ বাবে শিক্ষাৰ্থীসকল বহুতমিনি উপকৃত- হ'ব পাৰিছে।
 শিক্ষাত সামাজিক মাধ্যমৰ ব্যৱহাৰে শিক্ষাৰ্থীসকলক অধিক
 অধিক মুন্যৰান- তথ্য লাভে কৰাত সহায় কৰে।

কৰাত সহায় কৰে। সামাজিক ঋণাত্মক সহায়ত শিক্ষার্থী
 সকলে শিক্ষণ- যিকোনো গুণ্য অতি সহজে পাব পাৰে।
 যাৰ বাবে ছেণ্ট্রেলোকৰ শিক্ষণ এতিয়া সহজে হৈ পৰিছে।
 সামাজিক ঋণাত্মক সহায়ত ছাত্র-ছাত্রীয়ে দুৰলৈ গৈ কষ্ট
 নকৰাকৈয়ে ঘৰত বহিয়ে পঢ়িব পাৰে। সামাজিক ঋণাত্মক
 সহায়ত শিক্ষার্থীয়ে বহুত নতুন কামা জানিব পাৰিছে।
 সামাজিক ঋণাত্মক সহায়ত এজন শিক্ষার্থী আন এজনৰ
 লগত শিক্ষাৰ গুণ- বতৰা কৰিব পাৰিছে। সামাজিক ঋণাত্মক
 নেটৱৰ্কিং ক্ৰমেলৰ ফেৰিয়তে সন্দেহ, অশ্লব ওপৰত কামা পাৰিব
 পাৰে। য়েব ত্ৰিষ্টিক- স্ৰব্দাদ ঋণাত্মক ফেৰিয়তে ছাত্র-ছাত্রীয়ে
 নিজে দক্ষতা দেখুৱাব পাৰে আৰু বাহিৰত নিজে প্ৰকাশ
 কৰিব পাৰে। শিক্ষার্থীৰ শিক্ষাত- সামাজিক ঋণাত্মক
 ব্যৱহাৰ শিক্ষার্থীৰ কিছু ক্ষেত্ৰত গুৰুত্ব কৰ্মাইছে। সামা
 সামাজিক ঋণাত্মক ফেৰিয়তে শিক্ষার্থীসকলে মনৰ কামা
 প্ৰকাশ কৰিব পাৰে। বহু শিক্ষার্থীয়ে- নিজে মনৰ কামা
 প্ৰকাশ কৰিবলৈ স্মে মায়। সামাজিক ঋণাত্মক শিক্ষার্থী
 সকলক কোনো স্মে নোহোৱাকৈ নিজে চিন্তাৰা- গুণ-
 বতৰা বৰাত সহায় কৰে। সামাজিক ঋণাত্মক ক্ষেত্ৰমন-
 বিন্মানেই বহল যে ছাত্র-ছাত্রীয়ে পৃথিৱীৰ যিকোনো-
 ত্ৰাণিৰ সৈতে সংযোগ স্থাপন কৰিব পাৰে। যেতিয়া ই
 শিক্ষার্থীক বহল- মন্বণল মানুহৰ সৈতে মত বিনিময়

কৰিবলৈ অনুমতি দিছে, তেতিয়া তেওঁলোকে ইয়াৰ দ্বাৰা
 অধ্যয়নৰ ক্ষেত্ৰ লাভ কৰে। ইয়াৰ বাহিৰেও সামাজিক
 কাৰ্য্যক্ষেত্ৰে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক তিথী শেষ কৰাৰ পিছত চাকৰি
 সুযোগ আহৰন কৰাত সহায় কৰে। সামাজিক-কাৰ্য্যক্ষেত্ৰে
 শিক্ষাৰ্থীক বহুতো শৈক্ষিক সল্লাদৰ সুবিধা লাভ কৰাত
 সহায় কৰে। ইয়াৰ লগতে শিক্ষাৰ্থীৰ ভাল যোগাযোগ
 ক্ষমতা বিকাশত সহায় কৰে।

স্বল্প অধ্যয়ন (Area of Study)

গৱেষণা কাৰ্য্যটো সল্লাদ কৰা ঠাইখিনি মলবাৰী জিলাৰ
 নিজে বাহজোৰীৰ অন্তৰ্গত। স্বল্প অধ্যয়ন কাৰ্য্যটো
 কৰিবৰ বাবে দুয়োটা গাঁও বাছি লৈছিলো। এখন হৈছে বুদ্ধজুছি
 আৰু আন এখন হৈছে অন্নাপুৰ। দুয়োখন গাঁও নিজে
 বাহজোৰীৰ দিৱৰত পৰে। দুয়োখন গাঁওৰে ১০ কৈ-১৫ কৈ
 কৰি মুঠ ২০ কৈ শিক্ষাৰ্থীৰ ওপৰত গৱেষণা কাৰ্য্যটো
 সল্লাদ কৰা হৈছে। দুয়োখন গাঁওতে বিদ্যালয়ৰ সুবিধা,
 পানীৰ সুবিধা, স্বাস্থ্যৰ সুবিধা আছে। দুয়োখন গাঁওৰে
 বাস্তৱত পকী বাস্তৱ। ঘাৰ বাবে যাতায়াতৰ কোনো
 অসুবিধা নাই।

অধ্যায় - ২

আনুসংগিক সাহিত্যৰ পৰ্যালোচনা

আনুসংগিক সাহিত্যৰ পৰ্যালোচনা হৈছে যিটো বিষয়ৰ ওপৰত গৱেষণা কৰা হৈছে সেই গৱেষণাটোৰ লগত সংশ্লিষ্ট-আন কোনোবাটো ফৰিছে-তাক পৰ্যালোচনা কৰা। তলত মোৰ গৱেষণাটোৰ লগত সংশ্লিষ্ট আন-আন গৱেষকৰ বিষয়ে উল্লেখ কৰা হৈছে। লগতে তাৰ উদ্দেশ্য আৰু ফলাফল দিয়া হৈছে।

(1) প্ৰীতি শ্ৰী-বাপুৱা-(২০১২) কৰা অধ্যয়নটোৰ নাম হ'ল "সামাজিক নেটৱৰ্কিং আৰু সমসাময়িক-যুগত শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ ওপৰত-ইয়াৰ প্ৰভাৱ"। এই অধ্যয়নটোৰ উদ্দেশ্য আছিল শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ ওপৰত ছ'চিয়েল নেটৱৰ্কিং চাইটৰ প্ৰভাৱ বুজি পোৱা। এই অধ্যয়নটোৰ পদ্ধতি-আছিল গুণগত পদ্ধতি। এই অধ্যয়নটোৰ দ্বাৰা ফলাফল পোৱা গৈছিল যে সমসাময়িক-যুগত শিক্ষাৰ্থীসকলক সামাজিক নেটৱৰ্কিং য়ে ফলতো সুবিধা-লাভে কাৰিছে।

(২) ষাৰ্ভী কিশ্ৰান্তি, পাৰ্টিন প্ৰমুখ (২০১৬) কৰা অধ্যয়নটোৰ নাম আছিল "শিক্ষাত সামাজিক ব্যৱহাৰ: ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ওপৰত ইতিবাচক আৰু নেতিবাচক প্ৰভাৱ"। এই অধ্যয়নটোৰ পৰা-পোৱা গৈছিল যে শিক্ষাত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ ওপৰত সামাজিক মাধ্যমে কিছু ক্ষেত্ৰত ইতিবাচক প্ৰভাৱ পেলাইছে যদিও-আন কিছু নেতিবাচক প্ৰভাৱে পেলাইছে।

(3) আহমেদ শ্বাহাডে, কুমাৰ দীপক (2019) অৰ্ঘ্যমনটোৰ নাম
 হ'ল "শিক্ষা ব্যৱস্থাত সামগ্ৰিক স্বাৰ্থমৰ প্ৰাৰে : ডিজিটেল-
 প্ৰেৰণৰ ক্ষেত্ৰ"। এই অৰ্ঘ্যমনটোৰ উদ্দেশ্য আছিল শিক্ষণ-পদ্ধতি
 উন্নত কৰা। এই অৰ্ঘ্যমনটোৰ দ্বাৰা পোৱা গৈছিল যে শিক্ষা-
 ক্ষেত্ৰত সামগ্ৰিক স্বাৰ্থমৰ ডিজিটেল-প্ৰেৰণৰ মূলতঃ শিক্ষাৰ্থী
 সকলৰ জ্ঞান-বলুতামিনি বৃদ্ধি হৈছে আৰু শিক্ষণ পদ্ধতি
 উন্নত হৈছে।

অব্যয় - ৩

পদ্ধতি (Methodology and procedure)

মিকোনো গবেষণা কার্যৰ সফলতা নিৰ্ভৰ কৰে গবেষণাৰ উপযুক্ত পদ্ধতিৰ ওপৰত। গবেষণাৰ পদ্ধতিয়ে কোনো এটা গবেষণাৰ মূলক কার্যৰ সমস্যা সমাধানৰ বিভিন্ন পদক্ষেপ সম্বন্ধে ইংগিত দিয়ে। ইয়ে এ সন্মত কৰা গবেষণা কার্যটো সাক্ষাৎকাৰ পদ্ধতিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিছে।

গবেষণা পদ্ধতি

১) সাক্ষাৎকাৰ পদ্ধতি :- সাক্ষাৎকাৰ পদ্ধতিৰ জৰিয়তে কোনো এজন ব্যক্তিৰ মনৰ ভাৱ, আশা- আকাঙ্ক্ষাৰ বিষয়ে জানিব পাৰি। গবেষণা কার্যত এই পদ্ধতি ব্যৱহাৰ কৰি তথ্য সংগ্ৰহ কৰিব পাৰি। ইয়ে গবেষণা কার্যটো কৰোতে সাক্ষাৎকাৰ পদ্ধতি ব্যৱহাৰ কৰি হুমুৱান হুমন গাওঁৰ শিক্ষার্থীসকলৰ পৰা তথ্য সংগ্ৰহ কৰিছোঁ।

ব্যৱহৃত সঁজুলি (Tools used)

গবেষণা কার্যটোৰ বাবে তথ্য সংগ্ৰহ কৰোতে ব্যৱহাৰ কৰা সঁজুলিবিধ হৈছে —

(ক) প্ৰশ্নাবলী :- গবেষণা কার্যটো কৰোতে গবেষণাৰ বিষয়টোৰ

লগত সম্বন্ধিত ২০ টা প্রশ্ন থকা ২০ জন প্রশ্নাবলী বনাই লৈ নিজে বাহ্যজনী অন্তৰ্গত বুদ্ধবুদ্ধি আৰু অধ্যাপক দুয়োজন গাঠৰে শিক্ষার্থীসকলৰ তিতৰত ২০ শিক্ষার্থীক প্রশ্নসমূহ সোধা হৈছে। এনেদৰে প্রশ্নাবলীখনৰ দ্বাৰা গৱেষণা কাৰ্যটো সম্বন্ধ কৰা হৈছে।

নমুনা সংগ্ৰহ কৌশল:

নমুনা সংগ্ৰহ কৌশল হৈছে যি কৌশল ব্যৱহাৰ কৰি অধ্যয়নটোত প্ৰয়োজন হোৱা ব্যক্তি নিৰ্বাচন কৰা হয়। মোৰ গৱেষণা কাৰ্যটোত নমুনাৰ কৌশল হিচাপে (Simple Random Sampling) ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে।

নমুনা

নমুনাই সাধাৰণতে সমগ্ৰ জনসংখ্যাৰ প্ৰতিনিধিত্ব কৰিব পৰা এটা সৰু অংশক বুজায়। নমুনা দল অবিহনে নিৰ্দিষ্ট সময়ৰ তিতৰত গৱেষণা কাৰ্য সম্বন্ধ কৰাটো সম্ভৱপৰ নহয়। নমুনা দলৰ ওপৰত তিতি কৰিয়ে বিষয়বস্তুৰ প্ৰকৃতিৰ ওপৰত তথ্য সংগ্ৰহ কৰে। ইহে মোৰ গৱেষণা কাৰ্যটোত নমুনা দল হিচাপে বলবাৰী জিলাৰ নিজে বাহ্যজনী অন্তৰ্গত বুদ্ধবুদ্ধি আৰু অধ্যাপক গাঠ দুজনৰ সকলো শিক্ষার্থীৰ মাজে পৰা ২০ জন শিক্ষার্থীক বাছি লৈ তেওঁলোকৰ ওপৰত গৱেষণা কাৰ্যটো সম্বন্ধ কৰিছো।

অধ্যায়-৪

বিশ্লেষণ আৰু ব্যাখ্যা (Analysis and Interpretation)

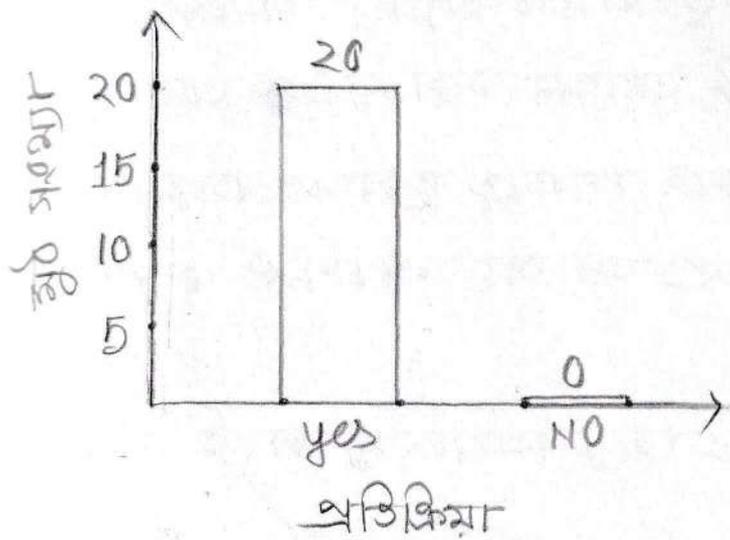
বিশ্লেষণ আৰু ব্যাখ্যা হৈছে গৱেষণাৰ অৰ্থ্যয়নৰ এক অন্যতম উপাদান। যিকোনো এক গৱেষণাৰ ফলাফল, তথ্য বিশ্লেষণ আৰু ব্যাখ্যাৰ দ্বাৰাহে পোৱা যায়। ইয়াৰ দ্বাৰা কোনো এক তথ্যৰ জ্ঞান নিৰ্ময় কৰিব পাৰি। যি দৰে গৱেষণা পদ্ধতি আৰু ইয়াৰ দ্বাৰা শুদ্ধ আৰু সঠিক নিৰ্বাচনে কোনো এক গৱেষণা বা অৰ্থ্যয়নৰ শুনসত জ্ঞানদণ্ড চিহ্ন কৰিব পাৰে ঠিক তেনেদৰে সঠিক বিশ্লেষণ আৰু ব্যাখ্যাৰ পদ্ধতি নিৰ্বাচনেও সেই অৰ্থ্যয়নৰ জ্ঞানদণ্ড চিহ্ন কৰিব পাৰে।

সংখ্যাগত আৰু বিশ্লেষণাত্মক পদ্ধতি ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ দ্বাৰা সঞ্চিত হোৱা গৱেষণাটোৰ বিশ্লেষণাত্মক তথ্যসমূহ তলত উল্লেখ কৰা হ'ল —

(২) প্ৰথম প্ৰশ্নাৱলীৰ পৰা পোৱা তথ্য অনুসৰি পোৱা গ'ল যে শিক্ষাৰ্থীসকলৰ জোটেইকেইখনী প্ৰথম প্ৰশ্নত সন্মত কৰিছে গতিকে এই ক্ষেত্ৰত তেওঁলোকৰ মতামত ধনাত্মক।

ধনাত্মক মতামত প্ৰকাশ কৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সংখ্যা হ'ল ২০ আৰু ঋণাত্মক মতামত প্ৰকাশ কৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সংখ্যা ০

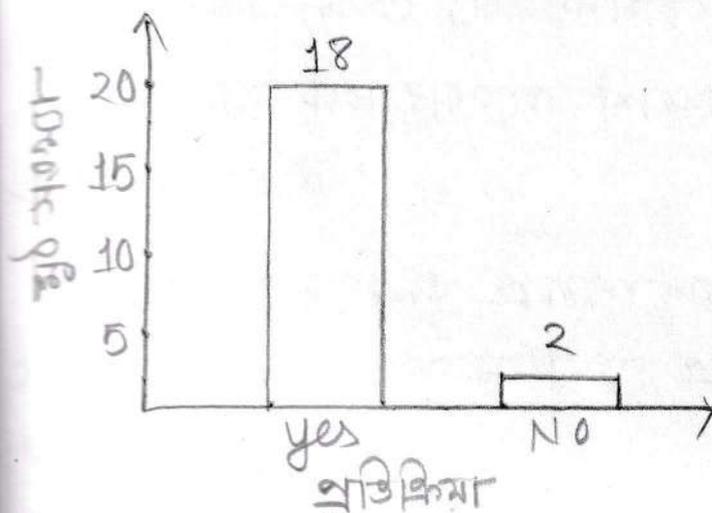
ওল্ড ইয়াক ৰেজাৰ্চৰ দ্বাৰা প্ৰেছাৰ্ণন কৰা হ'ল —

(২) ২ নং প্ৰশ্নাবলীৰ পৰা পোৱা ওম্ব অনুসৰি পোৱা গ'ল যে প্ৰায় অধিক সংখ্যক শিক্ষাৰ্থীয়ে দ্বিতীয় প্ৰশ্নত সন্মতন কৰিছে। গতিকে এই ক্ষেত্ৰত ছেইলেকৰ মতামত বিনামূলক।

সোনহাতে কিছুসংখ্যক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে সন্মতন মতামত প্ৰকাশ কৰিছে।

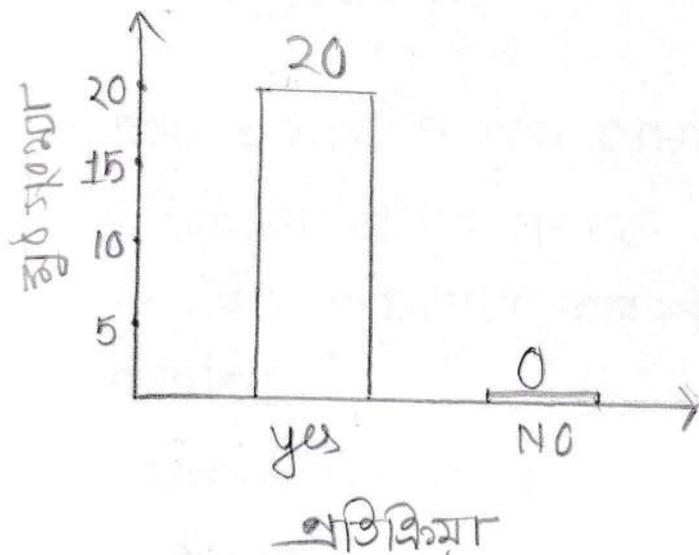
বিনামূলক মতামত প্ৰকাশ কৰা শিক্ষাৰ্থীৰ সংখ্যা হ'ল ১৪ আৰু সন্মতন মতামত প্ৰকাশ কৰা শিক্ষাৰ্থীৰ সংখ্যা হ'ল ২ ওল্ড ইয়াক ৰেজাৰ্চৰ দ্বাৰা প্ৰেছাৰ্ণন কৰা হ'ল —

(৩) তৃতীয় প্রশ্নাবলীৰ পৰা পোৱা গম্য অনুসৰি পোৱা গন যি শিক্ষাৰ্থীসকলৰ ভোটেইকেইটাই তৃতীয় প্ৰশ্নত স্বৰ্গৰ্হন কৰিছে, এই ক্ষেত্ৰত ভেটলোকৰ মতামত ধনাত্মক।

ধনাত্মক মতামত প্ৰকাশ কৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সংখ্যা হ'ল 20 আৰু ঋনাত্মক মতামত প্ৰকাশ কৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সংখ্যা 0।

তলত ইয়াক ৰেখাচিত্ৰৰ দ্বাৰা প্ৰেছূপন কৰা হ'ল—

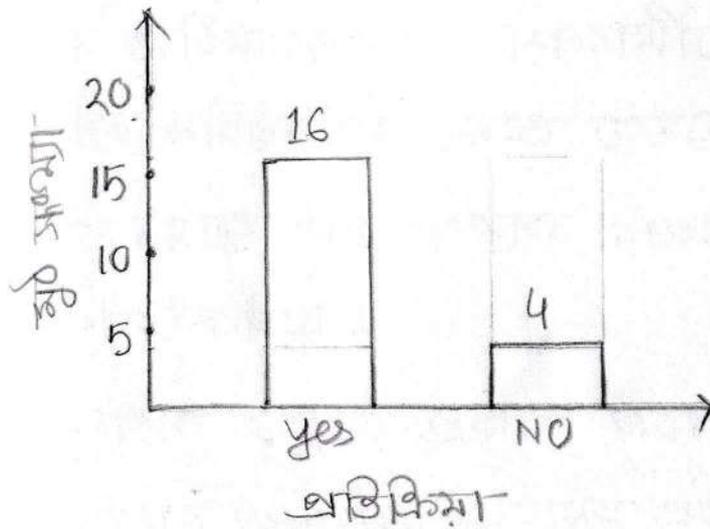

(৪) চতুৰ্থ প্ৰশ্নাবলীৰ পৰা পোৱা গম্য অনুসৰি পোৱা গন যি প্ৰায় অধিক সংখ্যক শিক্ষাৰ্থীয়ে এই নম্বৰ প্ৰশ্নটোত স্বৰ্গৰ্হন কৰিছে, এই ক্ষেত্ৰত ভেটলোকৰ মতামত ধনাত্মক।

আনহাতে কম সংখ্যক-শিক্ষাৰ্থীয়ে ঋনাত্মক মতামত প্ৰকাশ কৰিছে।

ধনাত্মক মতামত প্ৰকাশ কৰা শিক্ষাৰ্থীৰ সংখ্যা হ'ল 16 আৰু ঋনাত্মক মতামত প্ৰকাশ কৰা শিক্ষাৰ্থীৰ সংখ্যা 4।

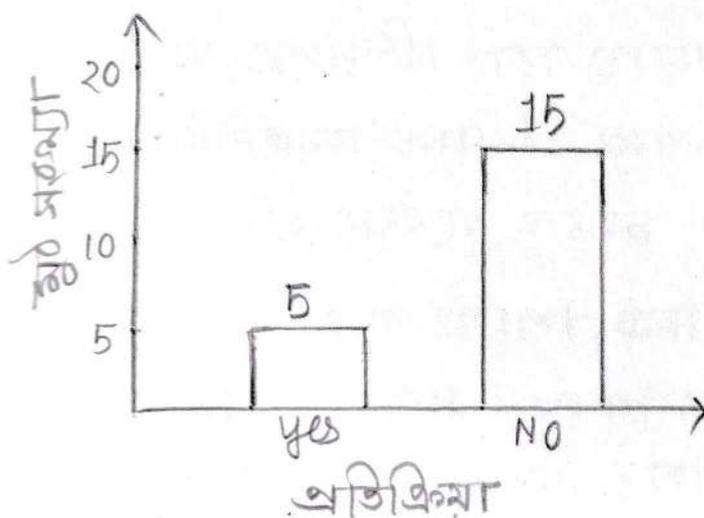
তলত ইয়াক ৰেমাট্ৰিৰ দ্বাৰা উপস্থাপন কৰা হ'ল —

(৫) পঞ্চম প্ৰশ্নাবলীৰ পৰা পোৱা তথ্য অনুসৰি পোৱা গ'ল যে শিক্ষাৰ্থীসকলৰ অধিক সংখ্যকৈ এই প্ৰশ্নত ঋনাত্মক মতামত প্ৰকাশ কৰিছে আনহাতে কম সংখ্যকৈ ঋনাত্মক মতামত প্ৰকাশ কৰিছে।

ঋনাত্মক মতামত প্ৰকাশ কৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সংখ্যা হ'ল 5 আৰু ঋনাত্মক মতামত প্ৰকাশ কৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সংখ্যা 15।

তলত ইয়াক ৰেমাট্ৰিৰ দ্বাৰা উপস্থাপন কৰা হ'ল —

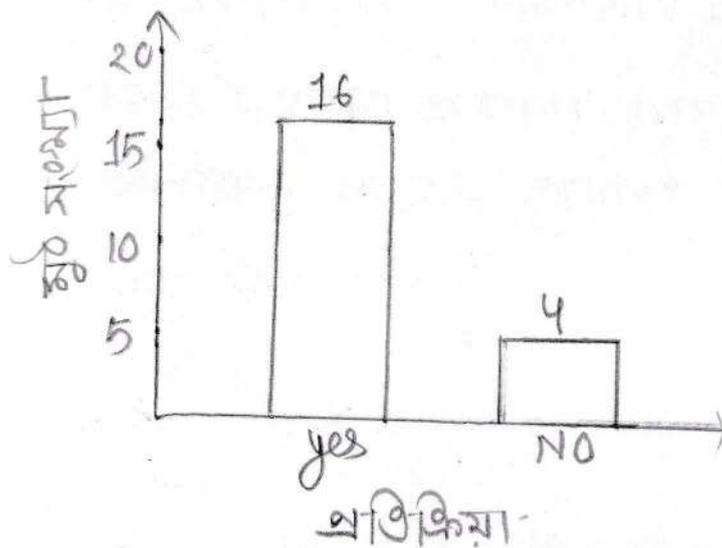

(6) ছয় নং প্রশ্নাবলীৰ পৰা পোৱা উন্নয়ন অনুসৰি পোৱা গ'ল যে প্ৰায় অধিক সংখ্যক শিক্ষাৰ্থীয়ে এই নং প্ৰশ্নটোত সন্মতন কৰিছে, গতিকে এই ক্ষেত্ৰত প্ৰেইলেক্স মতামত বিনামূলক।

সোনহাতে কিছু সংখ্যক শিক্ষাৰ্থীয়ে ঋণাত্মক মতামত প্ৰকাশ কৰিছে।

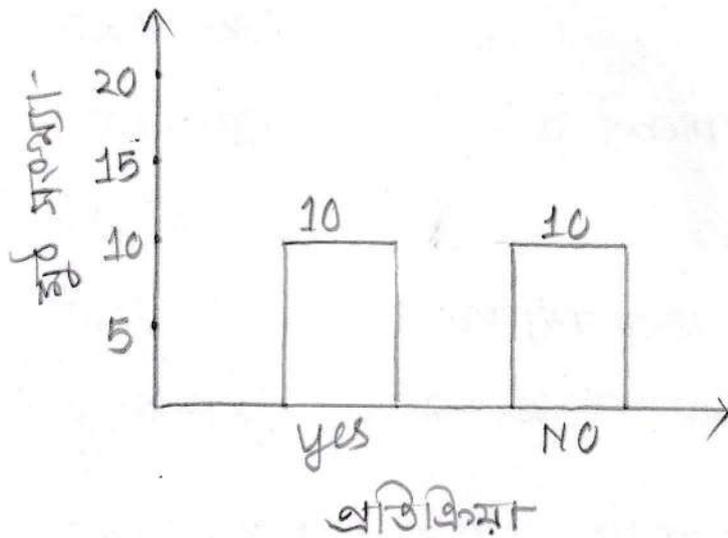
বিনামূলক মতামত প্ৰকাশ কৰা শিক্ষাৰ্থীৰ সংখ্যা 16
আনহাতে ঋণাত্মক মতামত প্ৰকাশ কৰা শিক্ষাৰ্থীৰ সংখ্যা-
4

তলত ইয়াক বেৰমাচিটৰ দ্বাৰা উপস্থাপন কৰা হ'ল —

(9) সাত নং প্রশ্নাবলীৰ পৰা পোৱা উন্নয়ন অনুসৰি পোৱা গ'ল যে শিক্ষাৰ্থীসকলৰ বিনামূলক আৰু ঋণাত্মক মতামত প্ৰকাশ কৰা শিক্ষাৰ্থীৰ সংখ্যা সমান।

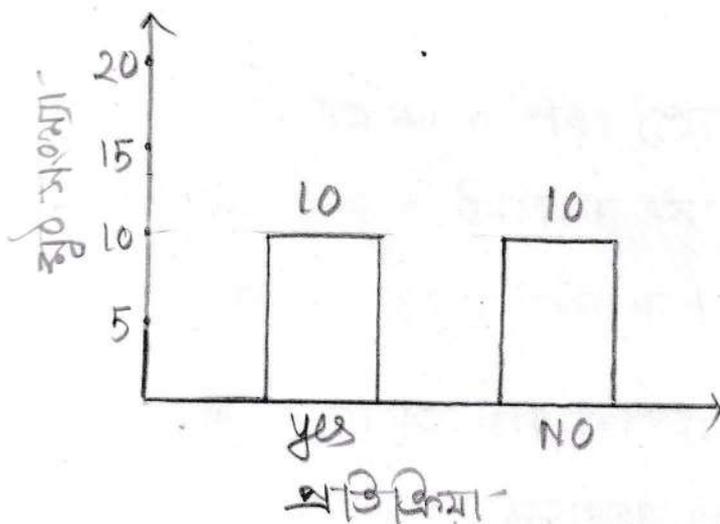
বিনামূলক মতামত প্ৰকাশ কৰা শিক্ষাৰ্থীৰ সংখ্যা হ'ল 10
আৰু ঋণাত্মক মতামত প্ৰকাশ কৰা শিক্ষাৰ্থীৰ সংখ্যা 10
তলত ইয়াক বেৰমাচিটৰ দ্বাৰা উপস্থাপন কৰা হ'ল —

(৬) আঠ নম্বৰ প্ৰশ্নাবলীৰ পৰা পোৱা গুণ্য অনুসৰি পোৱা গুলি যে শিক্ষাৰ্থীসকলৰ হিতৈষ-ক্লম বিনামূলক আৰু বিনামূলক হতাৰত প্ৰকাশ কৰা শিক্ষাৰ্থীৰ সংখ্যা সমান ।

বিনামূলক হতাৰত প্ৰকাশ কৰা শিক্ষাৰ্থীৰ সংখ্যা হ'ল 10 আৰু বিনামূলক হতাৰত প্ৰকাশ কৰা শিক্ষাৰ্থীৰ সংখ্যা 10

তলত ইয়াক বেছমাৰ্চিৰ সহায়ত উপস্থাপন কৰা হ'ল —

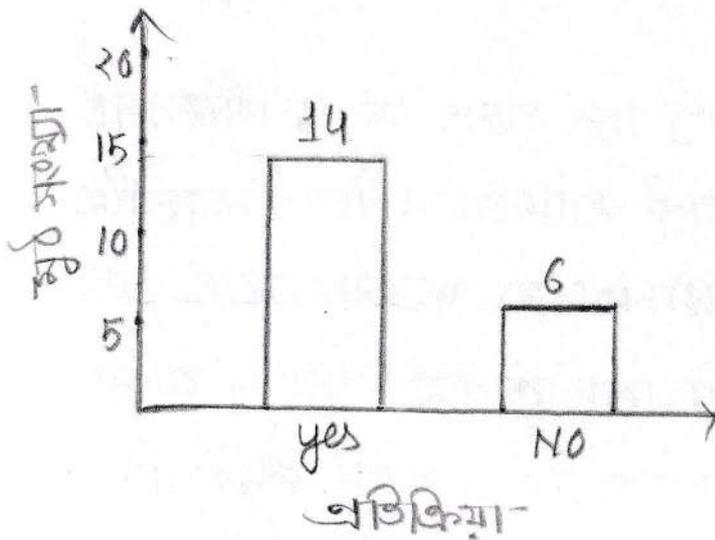
(৭) ৪ নং প্ৰশ্নাবলীৰ পৰা পোৱা গুণ্য অনুসৰি পোৱা গুলি যে শিক্ষাৰ্থীসকলৰ প্ৰায় আৰ্হিক-সংখ্যকৈ ১ নং প্ৰশ্নত বিনামূলক

স্বতন্ত্রত প্রকাশ কৰিছে ।

আনহাতে কম সংখ্যক শিক্ষণার্থীয়ে ঋনাত্মক স্বতন্ত্রত প্রকাশ কৰিছে ।

ঋনাত্মক স্বতন্ত্রত প্রকাশ কৰা শিক্ষণার্থীৰ সংখ্যা হ'ল 14
আৰু ঋনাত্মক স্বতন্ত্রত-প্রকাশ কৰা শিক্ষণার্থীৰ সংখ্যা 6

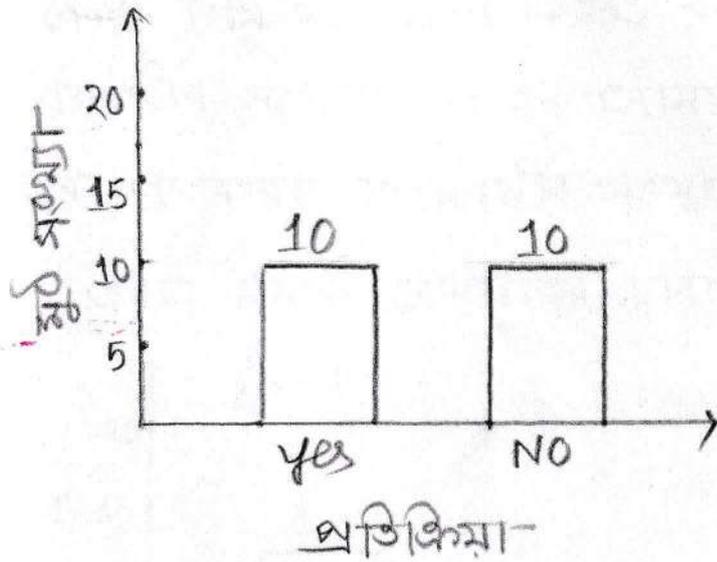
তলত ইয়াক বৈশিষ্ট্যৰ সহায়ত প্ৰেছাৰ্পন কৰা হ'ল —

(30) প্রশ্নাবলী দুই নং ৰ পৰা পোৱা তথ্য অনুসৰি পোৱা গ'ল যে শিক্ষণার্থী সকলৰ ঋনাত্মক আৰু ঋনাত্মক স্বতন্ত্রত প্রকাশ কৰা শিক্ষণার্থীৰ সংখ্যা সমান ।

ঋনাত্মক স্বতন্ত্রত প্রকাশ কৰা শিক্ষণার্থীৰ সংখ্যা হ'ল —
10 আৰু ঋনাত্মক স্বতন্ত্রত প্রকাশ কৰা শিক্ষণার্থীৰ সংখ্যা
10

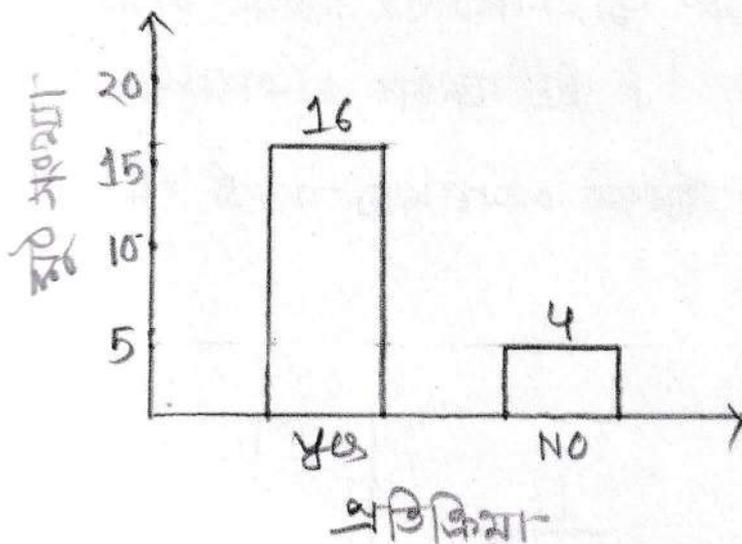
তলত ইয়াক বৈশিষ্ট্যৰ দ্বাৰা প্ৰেছাৰ্পন কৰা হ'ল —

(১১) প্রশ্নাবলীর ১১ নং প্রশ্নের পৰা পোৰা তথ্য তথ্য অনুসৰি শিক্ষাৰ্থীসকলৰ অধিক সংখ্যকৈ ধনাত্মক মতামতে প্ৰকাশ কৰিছে আনহাতে কম সংখ্যক হৈ ঋণাত্মক মতামতে প্ৰকাশ কৰিছে।

ধনাত্মক মতামতে প্ৰকাশ কৰা শিক্ষাৰ্থীৰ সংখ্যা হ'ল- 16
আৰু ঋণাত্মক মতামতে প্ৰকাশ কৰা শিক্ষাৰ্থীৰ সংখ্যা 4

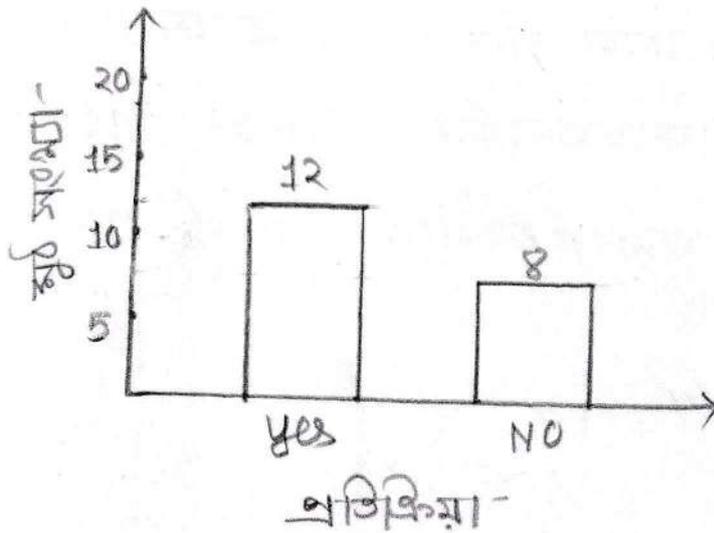
তলত ইয়াক বেৰমাচিটৰ দ্বাৰা উপস্থাপন কৰা হ'ল—

(১২) প্রশ্নাবলীর ১২ নং প্রশ্নের পৰা পোৰা তথ্য অনুসৰি পোৰা-

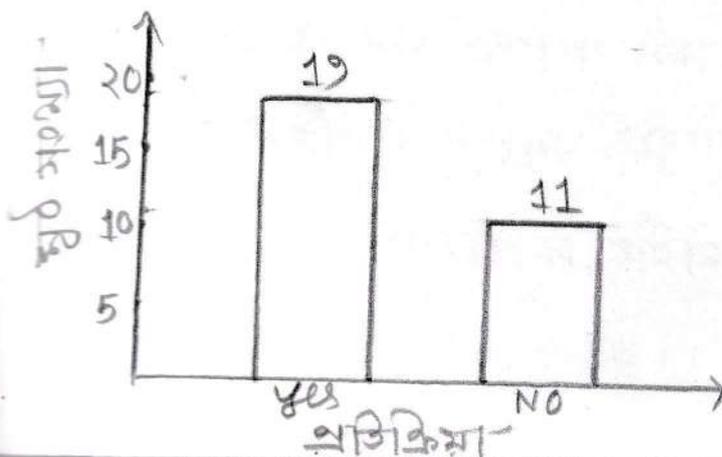
গল যে শিক্ষার্থীসকলৰ তিতৰ ঝনাত্মক মতামত প্ৰকাশ বৰা
শিক্ষার্থীৰ সংখ্যা হ'ল 12 আনহাতে ঝনাত্মক মতামত
প্ৰকাশ বৰা শিক্ষার্থীৰ সংখ্যা 8

তলত ইয়াক বেমাটিৰ দ্বাৰা পিছাপন কৰা হ'ল —

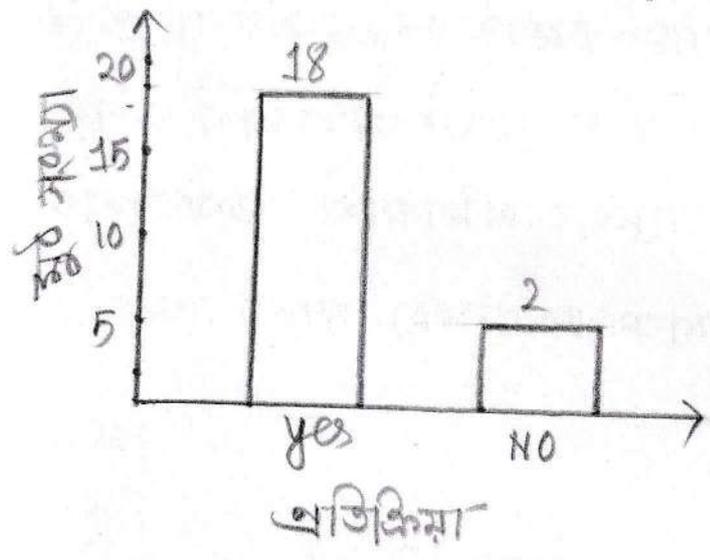
(১৩) প্ৰশ্নাবলীৰ ১৩ নং প্ৰশ্নৰ পৰা পোৱা গৈ অনুসৰি পোৱা
গল যে শিক্ষার্থীসকলৰ তিতৰ ঝনাত্মক মতামত প্ৰকাশ বৰা
শিক্ষার্থীৰ সংখ্যা 19 আনহাতে ঝনাত্মক মতামত প্ৰকাশ
বৰা শিক্ষার্থীৰ সংখ্যা 11 ।

তলত ইয়াক বেমাটিৰ সংখ্যা সহায়ত পিছাপন কৰা
হ'ল —

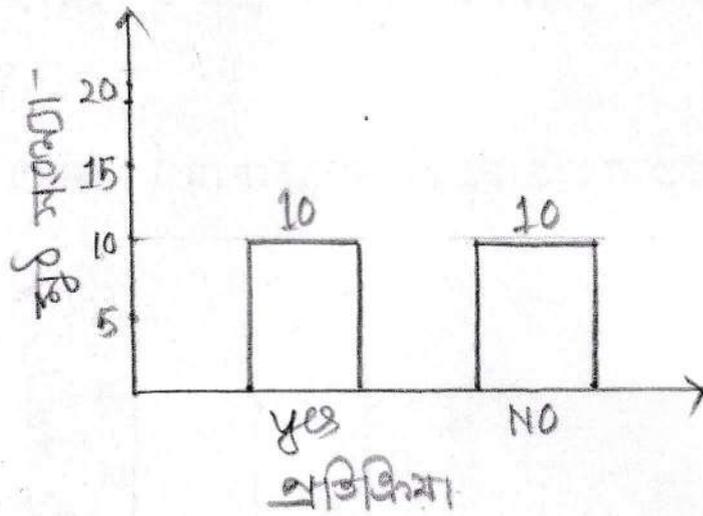
(২৪) প্রশ্নাবলীৰ পৰা ১৪ নং প্রশ্নৰ পৰা পোৱা গৈ অনুসৰি পোৱা গ'ল যে শিক্ষাৰ্থীসকলৰ অধিক সংখ্যকেই ১৪ নং প্রশ্নত সন্মত কৰিছে আনহাতে কম সংখ্যকেই ঋনাত্মক মতামত প্ৰকাশ কৰিছে।

ঋনাত্মক মতামত প্ৰকাশ কৰা শিক্ষাৰ্থীৰ সংখ্যা হ'ল ১৪ আনহাতে ঋনাত্মক মতামত প্ৰকাশ কৰা শিক্ষাৰ্থীৰ সংখ্যা ২ তলত ইয়াক স্কেমাটিকৰ সহায়ত উপস্থাপন কৰা হ'ল—

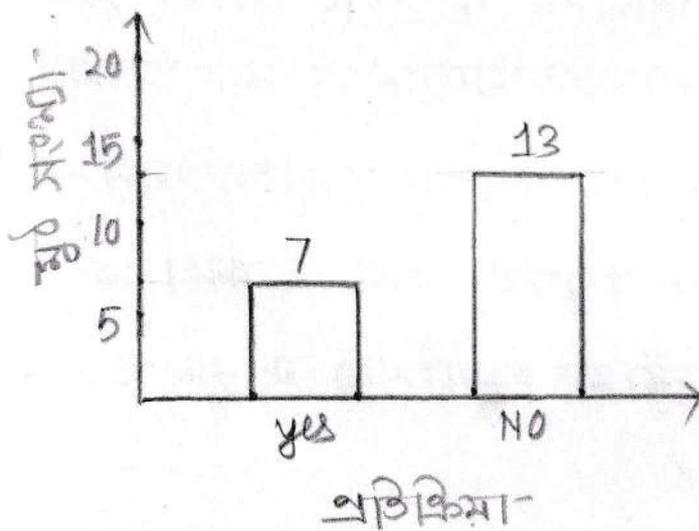
(২৫) প্রশ্নাবলীৰ ১৫ নং প্রশ্নৰ পৰা পোৱা গৈ অনুসৰি পোৱা গ'ল যে শিক্ষাৰ্থীসকলৰ বিস্তৃত ঋনাত্মক মতামত প্ৰকাশ কৰা ঋনাত্মক মতামত প্ৰকাশ কৰা শিক্ষাৰ্থীৰ সংখ্যা সমান।

ঋনাত্মক মতামত প্ৰকাশ কৰা শিক্ষাৰ্থীৰ সংখ্যা হ'ল ১০ আনহাতে ঋনাত্মক মতামত প্ৰকাশ কৰা শিক্ষাৰ্থীৰ সংখ্যা ১০ তলত ইয়াক স্কেমাটিকৰ সহায়ত উপস্থাপন কৰা হ'ল—

(১৬) প্রশ্নাবলীর ২৬ নং প্রশ্নের পর্ষা পোরা এল যে বিনামূলক মতামত প্রকাশ শিক্ষার্থীর সংখ্যা ৭ আনহাতে বিনামূলক মতামত প্রকাশ করা শিক্ষার্থীর সংখ্যা ১৩ হতামত

ওলত ইমাক বেমানিএর সহায়ত পেছাপন করা হন—

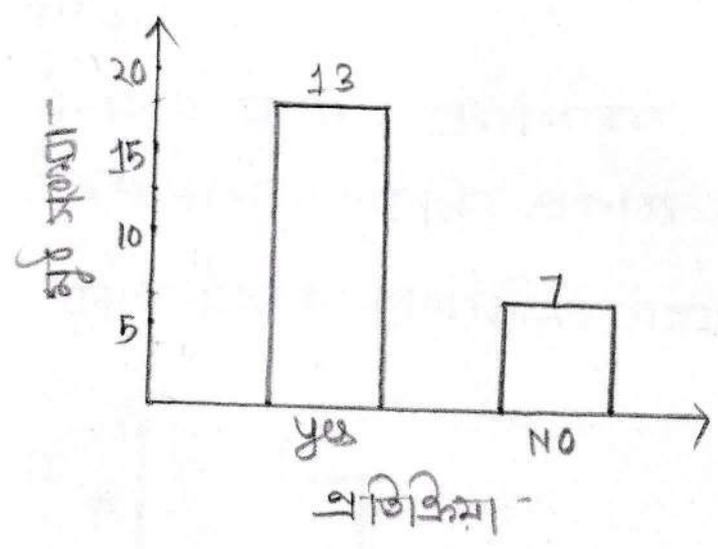

(১৭) প্রশ্নাবলীর ১৭ নং প্রশ্নের পর্ষা পোরা ওয় অনুসরি পোরা এল যে এই প্রশ্নত অধিক সংখ্যক শিক্ষার্থীয়ে সম্মতন করিছে ।

বিনামূলক মতামত প্রকাশ করা শিক্ষার্থীর সংখ্যা হন ১৩

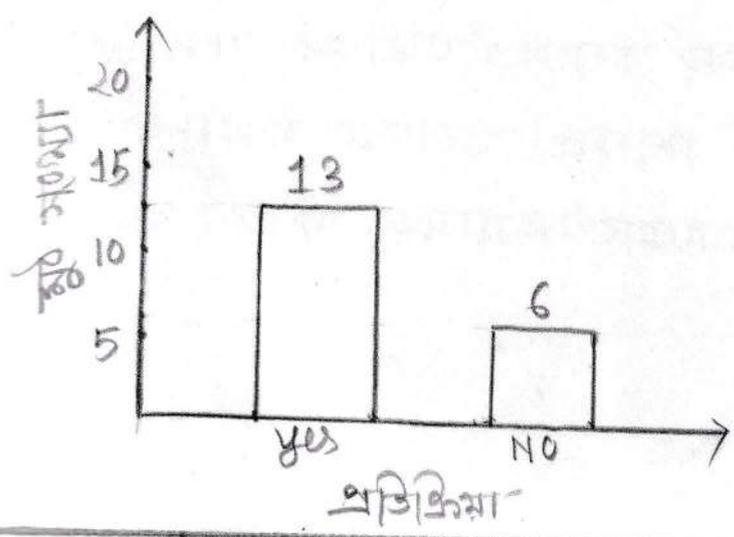
আনহাতে খ্ৰনাত্মক মতামত প্ৰকাশ কৰা শিক্ষাৰ্থীৰ সংখ্যা
7

তলত ইয়াক ষ্ৰমাচিহ্নৰ সহায়ত উপস্থাপন কৰা হ'ল —

(১৮) প্ৰশ্নাৱলীৰ ১৮ নং প্ৰশ্নৰ পৰা পোৱা ওখ অনুসৰি-শিক্ষাৰ্থী সকলৰ অধিক সংখ্যকৈ ঋনাত্মক মতামত প্ৰকাশ কৰিছে। আনহাতে কম সংখ্যকৈ খ্ৰনাত্মক মতামত প্ৰকাশ কৰিছে।

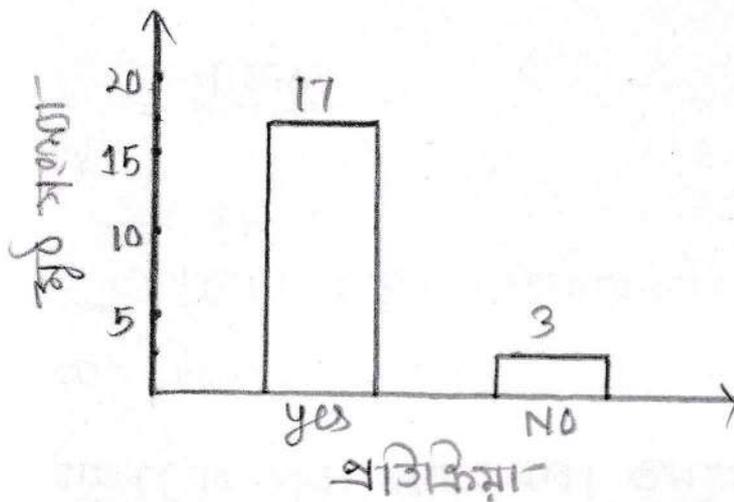
ঋনাত্মক মতামত প্ৰকাশ কৰা শিক্ষাৰ্থীৰ সংখ্যা হৈছে -13
আৰু খ্ৰনাত্মক মতামত প্ৰকাশ কৰা শিক্ষাৰ্থীৰ সংখ্যা 6
তলত ইয়াক ষ্ৰমাচিহ্নৰ সহায়ত উপস্থাপন কৰা হ'ল —

(১৯) প্রশ্নাবলীৰ ১৯ প্ৰশ্নৰ পৰা পোৱা গৈছে অনুসৰি শিক্ষাৰ্থী সকলৰ অধিক সংখ্যক এই প্ৰশ্নত ধনাত্মক মতামত প্ৰকাশ কৰিছে আনহাতে কম সংখ্যকহে ঋণাত্মক মতামত প্ৰকাশ কৰিছে।

ধনাত্মক মতামত প্ৰকাশ কৰা শিক্ষাৰ্থীৰ সংখ্যা হৈছে ১৭ আৰু ঋণাত্মক মতামত প্ৰকাশ কৰা শিক্ষাৰ্থীৰ সংখ্যা ৩

তলত ইয়াক বেমাৰ্চিৰ সহায়ত উপস্থাপন কৰা হ'ল—

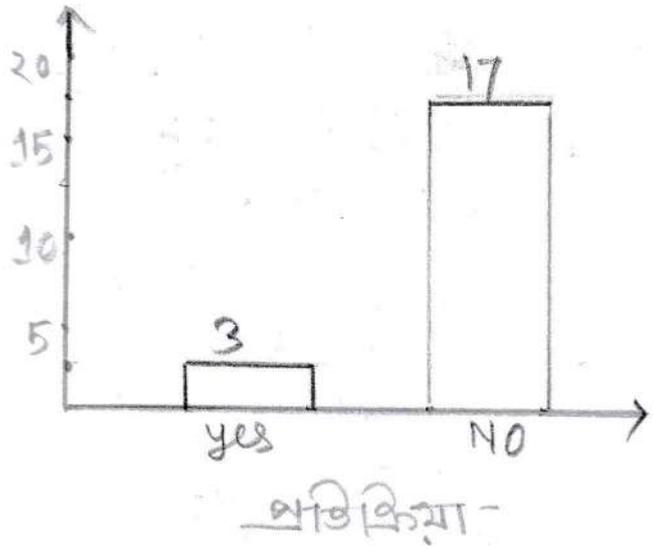

(২০) প্রশ্নাবলীৰ ২০নং প্ৰশ্নৰ পৰা পোৱা গৈছে অনুসৰি শিক্ষাৰ্থীসকলৰ অধিকতৰ ধনাত্মক মতামত প্ৰকাশ কৰা শিক্ষাৰ্থীকৈ ঋণাত্মক মতামত প্ৰকাশ শিক্ষাৰ্থীৰ সংখ্যা বহুত বেছি।

ধনাত্মক মতামত প্ৰকাশ কৰা শিক্ষাৰ্থীৰ সংখ্যা হৈছে ৩ আৰু ঋণাত্মক মতামত প্ৰকাশ কৰা শিক্ষাৰ্থীৰ সংখ্যা ১৭

তলত ইয়াক বেমাৰ্চিৰ সহায়ত উপস্থাপন কৰা হ'ল—

যাচোয়া

এই সবে

ওপৰোক্ত গবেষণা অধ্যয়নটোৰ বিষয় হৈছে "বৰ্তমান-
 জ্ঞাত শিক্ষার্থীৰ শিক্ষণত সামাজিক-মাধ্যম"। এই
 অধ্যয়নটোৰ পৰা লাভ কৰা তথ্যসমূহ বিশ্লেষণ-কাৰী লাভ
 আৰু মানসিকসমূহ বৈশিষ্ট্য অনুসৰি তলত দাখিল কৰা হ'ল-

বৈশিষ্ট্য - ১

মনবাৰী অঞ্চলৰ গবেষণা কৰা দুমোহন গাওঁৰে ২০ জন
 শিক্ষার্থীৰ বিতৰণ-অধিক-সংখ্যকৈ শিক্ষণত সামাজিক
 ব্যৱহাৰ কৰে। তাৰ বিতৰণ-ব্যৱহাৰ কৰা এপসমূহ হৈছে
 whatsapp, facebook, Google। এই সামাজিক মাধ্যম
 ব্যৱহাৰ দ্বাৰা তেওঁলোকে কতামিনি-উপকৃত হৈছে বুলি
 কোৱা হৈছে।

উদ্দেশ্য-২

গৱেষণাতোৰ পৰা দেখা গ'ল যে শিক্ষার্থীসকলৰ শিক্ষা ক্ষেত্ৰত সামাজিক মাধ্যমে বহুতমিনি বিনামূলক প্ৰৱৰ্ত্তন পোলাইছে। যদিও কিছু ক্ষেত্ৰত খৰচামূলক প্ৰৱৰ্ত্তন পোলাইছে।

বিনামূলক ক্ষেত্ৰত পোলাইবা-প্ৰৱৰ্ত্তনসমূহ হৈছে শিক্ষার্থীয়ে সামাজিক মাধ্যম ব্যৱহাৰৰ দ্বাৰা-লাগতিমান তথ্য অতি কম সময়ৰ বিষয়ে লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে, নিৰ্ভৰ স্বাধীনতা বৃদ্ধি কৰিব পাৰিছে।

আনহাতে খৰচামূলক প্ৰৱৰ্ত্তনসমূহ হৈছে শিক্ষার্থীসকলৰ বিষয়ে কেইজনমানক সামাজিক মাধ্যমে শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত অসুবিধাৰ সৃষ্টি কৰিছে। কিছুমান ইয়াৰ দ্বাৰা online মোডে শিক্ষা গ্ৰহণ কৰিব পোৱা নাই।

উদ্দেশ্য-৩

সামাজিক মাধ্যম ব্যৱহাৰৰ ক্ষেত্ৰত-নন্দাৰী অঞ্চলৰ দুমোমন গাওঁৰে শিক্ষার্থীসকলৰ মনোভাৱ-এনেৰেণৰ —

শিক্ষার্থীসকলে শিক্ষাৰ সামাজিক মাধ্যম ব্যৱহাৰ কৰি বহুত লাভ পাইছে। তেওঁলোকে শিক্ষা আৰু সামাজিক মাধ্যম ব্যৱহাৰৰ ক্ষেত্ৰত-সোৱাম্যতা-বহু-কৰি চলিব পাৰিছে।

তেওঁলো দুমোমন গাওঁৰে শিক্ষার্থীসকলৰ মাজত বিশেষ প্ৰকাৰে পামূল্য দেখা-পোৱা নগ'ল।

অধ্যায় - ৫

শৈক্ষিক প্ৰত্যাহ্বান - শৈক্ষিকো তাৎপৰ্য

শিক্ষার্থীৰ শিক্ষণত সাময়িক মাধ্যমৰ ব্যৱহাৰৰ ক্ষেত্ৰত শিক্ষাৰ এক গুৰুত্বপূৰ্ণ প্ৰত্যাহ্বান আছে। বৰ্তমান সময়ত সাময়িক মাধ্যমৰ ব্যৱহাৰে শিক্ষার্থীৰ জীৱনৰ প্ৰায় অধিকাংশ দিনতে বিয়পি পৰিছে। আফিকানি কেতলোৰ পৰীক্ষা, কুইজ বা অন-কিছুমান প্ৰতিযোগিতা মিছাৰ শিক্ষাৰ লগত জেড়িত, তেনেকুৱা কিছুমান সাময়িক মাধ্যমত হয় যাৰ ফলত শিক্ষার্থীৰ শৈক্ষিক দিশত বিকাশ অসম্ভৱ হৈছে। সাময়িক মাধ্যমৰ ব্যৱহাৰৰ ফলত শিক্ষার্থী সকলে শৈক্ষিক বিষয়বস্তুৰ সমৃদ্ধি লাভে কৰিছে। ইয়াৰ লগতে ছেণ্টেলোকক ছেণ্টেলোকৰ অধ্যয়নৰ লগত জেড়িত তথ্য, বাতৰি আৰু সম্বন্ধসমূহ লাভে কৰিবলৈ সমক্ষ কৰে। সাময়িক মাধ্যমে শিক্ষার্থীসকলক ছেণ্টেলোকৰ সুবিধীল কাৰ্য প্ৰদৰ্শনৰ এক মঞ্চ প্ৰদান কৰে। সাময়িক মাধ্যমৰ পৰা সম্বন্ধসমূহ জোটে বা বিশেষকৈ সম্বন্ধে জেড়িত সকলক পক্ষ প্ৰদৰ্শন আৰু পুৰন কৰাত সহায় কৰিব পাৰে। সাময়িক মাধ্যমৰ ব্যৱহাৰৰ দ্বাৰা শিক্ষার্থীসকলে হৰত মাধ্যমে যিকোনো শিক্ষা বা বিগ্ৰী লাভে কৰিব পাৰে। যাৰ বাবে ছুটীয়াৰ লগতে যিকোনো কাৰনৰ বাবে ছেণ্টেলোক শৈক্ষা গ্ৰহন কৰিব নোৱাৰা শিক্ষার্থীসকলৰ সহায় হৈ পৰিছে।

পৰামৰ্শ

২) শিক্ষণমীসকলে শিক্ষণৰ ক্ষেত্ৰে কেৱলকৈ সাময়িক মাধ্যম ব্যৱহাৰ কৰা বচিও সেই সম্বন্ধে তেওঁলোকক এই বিষয়ে সৈন্য ব্যক্তিৰ লগতে তেওঁলোকক শিক্ষণৰ ক্ষেত্ৰে পৰামৰ্শ আগবঢ়াব লাগে।

৩) শিক্ষণসকলে শিক্ষণানুষ্ঠানত শিক্ষণৰ ক্ষেত্ৰত সাময়িক মাধ্যমৰ ব্যৱহাৰ সম্বন্ধে শিক্ষণৰ লক্ষ্য ইয়াৰ বাবে তেওঁলোকক পাঠ্যপুথিৰ জ্ঞানৰ বাহিৰেও ইয়াৰেও এক সাময়িক মাধ্যমৰ বিষয়ে শিক্ষণৰ লক্ষ্যে এক শিক্ষণৰ লক্ষ্য লিখা ক্ষেত্ৰে ইয়াক সঠিকভাৱে কেলেকে ব্যৱহাৰ কৰে।

৩) ২) শিক্ষণসকলে শিক্ষণানুষ্ঠানত ইয়াৰেও কিছুমান অৱশিষ্ট ব্যক্তি শিক্ষণানুষ্ঠানলৈ আহিব নোৱাৰে। যাতে তেওঁলোকৰ পৰা শিক্ষণমীসকলে সাময়িক মাধ্যমৰ ক্ষেত্ৰে সম্বন্ধে শিক্ষণৰ শিক্ষণৰ পাৰে।

৩) ইয়াৰ লগতে শিক্ষণমীসকলে শিক্ষণৰ লোকেও শিক্ষণমীসকলে শিক্ষণৰ ক্ষেত্ৰে সাময়িক মাধ্যমৰ ব্যৱহাৰ কৰাৰ বাবে স্ত্ৰ-পৰামৰ্শ দিব লাগে।

৪) পৰিয়ালৰ লোকে তেওঁলোকৰ সন্তানক শিক্ষণৰ ক্ষেত্ৰে সাময়িক মাধ্যম ব্যৱহাৰ কৰাৰ বাবে ইয়াৰ বাহিৰে লাগে।

স্বাস্থ্যবানি

ওপৰৰ অৰ্থমূল্যটোৰ পৰা বৰ্তমান সময়ত শিক্ষার্থীৰ শিক্ষণত সামাজিক মাধ্যমৰ ব্যৱহাৰ সম্বন্ধে জানিব পাৰিলোঁ।

শিক্ষার্থীৰ শিক্ষণত সামাজিক মাধ্যম ব্যৱহাৰৰ ইতিবাচক আৰু নেতিবাচক দিশসমূহ সম্বন্ধে জানিব পাৰিছোঁ।

শিক্ষার্থীসকল সামাজিক মাধ্যম ব্যৱহাৰৰ দ্বাৰা কিতান উপকৃত হৈছে বা সামাজিক মাধ্যমৰ পৰা শিক্ষণ বিৰা- অসুবিধাৰ সৃষ্টি কৰিছে নেকি? এই সম্বন্ধে জানিব পাৰিছোঁ।

শিক্ষার্থীসকলে শিক্ষণত সামাজিক মাধ্যম ব্যৱহাৰ কৰাৰ পৰিমাণে অনুমতি- দিছে নে বিদিয়ে সেই সম্বন্ধে জানিব পাৰিছোঁ। সামাজিক মাধ্যমে শিক্ষার্থীসকলৰ শিক্ষণত অগ্ৰগতি প্ৰতি মনোযোগ দিয়া আৰু শিক্ষণৰ যি কোনো সমস্যাৰ সমাধান কৰিব পাৰে। সামাজিক মাধ্যম ব্যৱহাৰ দ্বাৰা শিক্ষার্থীসকলৰ শিক্ষণৰ যি কোনো ক্ষেত্ৰত সহায়ক হৈ পৰিছে। শিক্ষার্থীসকলে যথো- সামাজিক মাধ্যমৰ সু- ব্যৱহাৰ সম্বন্ধে জানিব পাৰে। এই ক্ষেত্ৰত তেওঁলোকে পৰিচালনা আৰু শিক্ষণনুদ্ভাৱে শিক্ষণৰ লাভে। যাৰ ফলত তেওঁলোকে শিক্ষণৰ ক্ষেত্ৰত অগ্ৰগতি- সামাজিক মাধ্যম ব্যৱহাৰ কৰিব লাগে এই সম্বন্ধে জানিব পাৰিব। ইয়াৰ ফলত সামাজিক মাধ্যমৰ ব্যৱহাৰে তেওঁলোকৰ জীৱন আৰু শিক্ষণ নেতিবাচক প্ৰভাৱ পেলাব নোৱাৰে।

संदर्भ (Reference)

(1) Preeti Srivastava (2012) Social Networking & Its Impact on Education - System in contemporary Era, vol 1, ISSN:- 2320-2629, Retrieved from - <http://www.warse.org/PDFS/ijitio2122012>

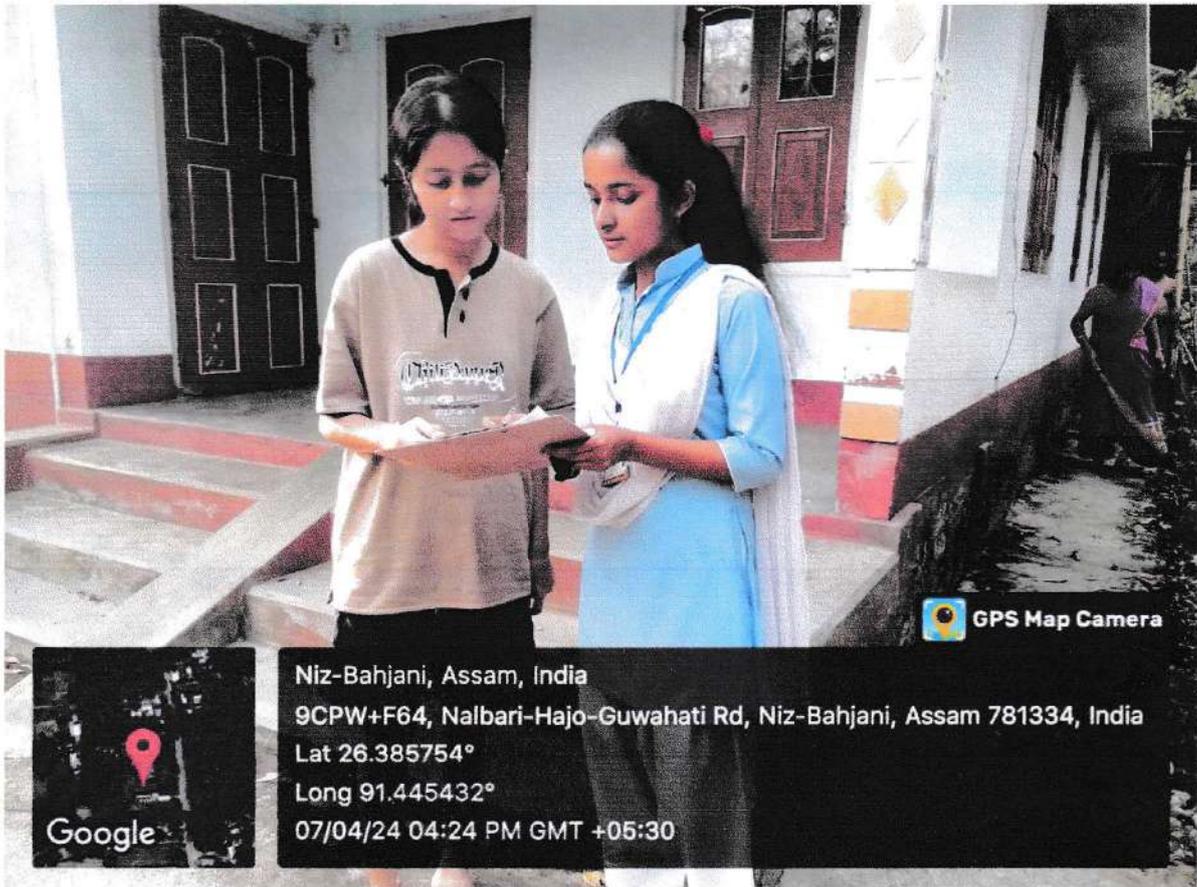
(2) Vikash Kumar Meena (2013) Role of social media in education, vol 1, Issue 3, ISSN: 2320-2882 - www.ijerdt.org

(3) Raut Vishramti, Patil Prabulla (2016) Use of social media in education: positive and negative impact on the students, vol 4, Issue 1, ISSN:- 2321-8169 - <http://www.ijerdtcc.org>

(4) Orachandra Lekha, Krishna Adithya (2018) Impact of social media in education, vol 5, Issue 12, ISSN: 2349-5162 - www.ijerdt.org

(5) Kumar Dipak (2019) The Influence of social media in Education system - The case of digital India, ISSN-2321-9637 → www.ijerdt.org

পৰিষ্কাৰ (Appendix)

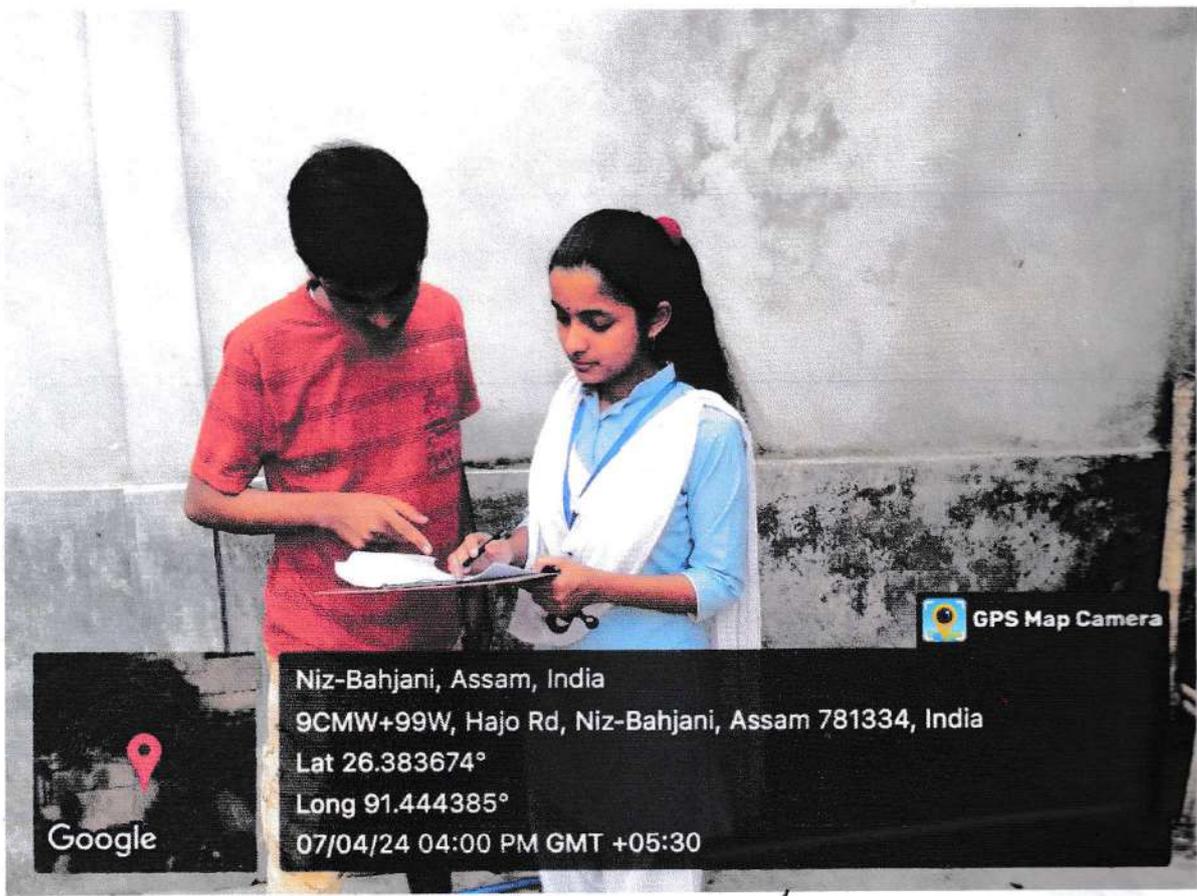

GPS Map Camera

Niz-Bahjani, Assam, India
 9CPW+F64, Nalbari-Hajo-Guwahati Rd, Niz-Bahjani, Assam 781334, India
 Lat 26.385754°
 Long 91.445432°
 07/04/24 04:24 PM GMT +05:30

শ্ৰম সঞ্চয় কৰা ছাত্ৰী

GPS Map Camera

Niz-Bahjani, Assam, India
 9CMW+99W, Hajo Rd, Niz-Bahjani, Assam 781334, India
 Lat 26.383674°
 Long 91.444385°
 07/04/24 04:00 PM GMT +05:30

শ্ৰম সঞ্চয় কৰা ছাত্ৰী

QUESTIONNAIRE : (প্রশ্নাবলী)

Questionnaire for students

Name: Sobi pinki Sarma

Class: HS 2nd year

Gender: Female

Village/Town: Budrukuchi

School/College Name: Nalbari college

শিক্ষার্থীর বাবে

- ১। দুই সপ্তাহের মধ্যে কতদিন কাম্পিউটাৰ ব্যৱহাৰ কৰাৰে? হয়/নহয়
- ২। দুই সপ্তাহৰ মাজত কাম্পিউটাৰ দ্বাৰা উপকৃত হৈছেনে? হয়/নহয়
- ৩। দুই সপ্তাহৰ মাজত সামাজিক মাধ্যম ব্যৱহাৰ কৰাৰে? হয়/নহয়
- ৪। শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত কাম্পিউটাৰ ব্যৱহাৰ কৰি তোমাৰ উপকাৰ সাধন হৈছেনে? হয়/নহয়
- ৫। সামাজিক মাধ্যম ব্যৱহাৰে তোমাৰ শিক্ষাৰ কিবা অসুবিধা সৃষ্টি কৰিছে নেকি? হয়/নহয়
- ৬। দুই সপ্তাহৰ মাজত কাম্পিউটাৰ ব্যৱহাৰ কৰি গুৰুত্বপূৰ্ণ তথ্য লভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছেনে? হয়/নহয়
- ৭। দুই সপ্তাহৰ মাজত Online যোগে শিক্ষা গ্ৰহণ কৰি পাইছানে? হয়/নহয়
- ৮। দুই সপ্তাহৰ মাজত সামাজিক মাধ্যম ব্যৱহাৰৰ মাজত বৰসংখ্যক বন্ধা কৰিব পাৰানে? হয়/নহয়
- ৯। দুই সপ্তাহৰ মাজত কাম্পিউটাৰ দ্বাৰা তোমাৰ শিক্ষা বাবদ্ৰুক উন্নত কৰিব পাৰিছানে? হয়/নহয়
- ১০। দুই সপ্তাহৰ মাজত শিক্ষাৰ লগত জড়িত ভিডিও চাবানে? হয়/নহয়
- ১১। কেৱল শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত কাম্পিউটাৰ দ্বাৰা ধনাত্মক প্ৰভাৱ পেলব পাৰিছানে? হয়/নহয়
- ১২। দুই সপ্তাহৰ মাজত কাম্পিউটাৰ দ্বাৰা তোমাৰ শিক্ষাত নিজৰ সৃষ্টিশীল বুদ্ধি বৃদ্ধি কৰিব পাৰিছানে? হয়/নহয়
- ১৩। দুই সপ্তাহৰ মাজত কাম্পিউটাৰ ব্যৱহাৰ কৰি নিজৰ চিন্তা অৰু অতিৰিক্ত কাম কৰিবলৈ সক্ষম হৈছেনে? হয়/নহয়
- ১৪। কাম্পিউটাৰ ব্যৱহাৰে তোমাৰ শিক্ষাত সঠিক বেগবেগ কৰিব পাৰানে? হয়/নহয়
- ১৫। কাম্পিউটাৰ ব্যৱহাৰে তোমাৰ শিক্ষাৰ লগতে আন আন শিক্ষাৰ বিষয় সৰল হৈছেনে? হয়/নহয়
- ১৬। কাম্পিউটাৰ ব্যৱহাৰে কাম্পিউটাৰ তথ্য সামাজিক মাধ্যমৰ পৰা আন কাম্পিউটাৰ ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ সক্ষম হোৱানে? হয়/নহয়
- ১৭। শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত কাম্পিউটাৰ ব্যৱহাৰ কৰাত ঘৰৰ পৰা সহযোগ পোৱানে? হয়/নহয়
- ১৮। দুই সপ্তাহৰ মাজত সামাজিক মাধ্যমত শিক্ষাৰ লগত জড়িত তথ্যৰ আদান প্ৰদান কৰানে? হয়/নহয়
- ১৯। শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত সামাজিক মাধ্যমৰ ব্যৱহাৰে তোমাৰ কিছু ক্ষেত্ৰত কাম কম কৰিছে বুলি ভৱানে? হয়/নহয়
- ২০। শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত কাম্পিউটাৰ ব্যৱহাৰে সামাজিক মাধ্যম ব্যৱহাৰৰ সৈতে তুমি উচিত বুলি ভাবানে? হয়/নহয়